

**РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА ЗА
ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ, БЕОГРАД**

Извештај о налазима чињеничног стања

Садржај

Извештај о налазима чињеничног стања	1 - 4
Прилог 1 Извештај оператора Serbia Broadband – Српске кабловске мреже д.о.о., Београд за 2009. годину у складу са Правилником о примени трошковног принципа, одвојених рачуна и извештавању од стране телекомуникационих оператора са значајним тржишним учешћем	5
Прилог 2 Преглед документације која се односи на алокацију трошкова и учинака, калкулацију цене коштања и формирање продајних цена оператора Serbia Broadband – Српске кабловске мреже д.о.о., Београд	26

ИЗВЕШТАЈ О НАЛАЗИМА ЧИЊЕНИЧНОГ СТАЊА

Руководству Републичке агенције за телекомуникације, Београд

Обавили смо ниже наведене поступке уговорене са Републичком агенцијом за телекомуникације, Београд (“РАТЕЛ”), а који се односе на исправност и усаглашеност прегледа финансијских података за 2009. годину, који је доставио оператор Serbia Broadband – Српске кабловске мреже д.о.о., Београд (“Оператор”) са Правилником о примени трошковног принципа, одвојених рачуна и извештавању од стране телекомуникационих оператера са значајним тржишним уделом (“Правилник”), објављеном у Службеном Гласнику РС бр. 103 од 7. новембра 2008. године. Наше ангажовање је било извршено у складу са Међународним стандардом о услугама сродним ревизији 4400 који се примењује на ангажмане за обављање уговорених поступака. Уговорени поступци су изведени само да би руководству РАТЕЛ-а омогућили увид у исправност и усаглашеност прегледа финансијских података Оператера са Правилником и обухватају:

1. Верификацију исправности рачуноводственог раздвајања трошкова и учинака које је доставио Оператор,
2. Идентификовање аналитичких рачуна на којима треба урадити додатно разлагања,
3. Оцену валидности примењених кључева за алокацију трошкова и поступку обрачуна ангажованог капитала за примену просечних пондерисаних трошкова капитала (WACC),
4. Проверу детаљних калкулација цене коштања и формирања продајних цена и
5. Усаглашеност рачуноводственог раздвајања по сегментима у складу са захтевима МСФИ 8 “Сегменти пословања”.

Извештај о нашим налазима даје се у следећем тексту:

У вези са поступком наведеним у претходном параграфу, обавили смо преглед Прилога 1 – Извештај Оператера за 2009. годину у складу са Правилником и Прилога 2 – Преглед докумената који се односе на алокацију трошкова и учинака, калкулацију цене коштања и формирања продајних цена, као и остале поткрепљујуће документације, која укључује:

- Финансијске извештаје Оператора за 2009. годину,
- Одговарајуће одлуке и сагласности РАТЕЛ-а и
- Предлози Оператора за примену кључева за алокацију трошкова, калкулацију цене коштања и формирање продајних цена тржишних услуга и осталу поткрепљујућу документацију.

ИЗВЕШТАЈ О НАЛАЗИМА ЧИЊЕНИЧНОГ СТАЊА

Руководству Републичке агенције за телекомуникације, Београд (наставак)

У вези са тачком 1. уговорених поступака, Верификација исправности рачуноводственог раздвајања трошкова и учинака које је доставио Оператор, наши налази су следећи:

Оператор је приликом алокације појединих прихода и трошкова искључивао трансакције са повезаним правним лицима. Правилник не садржи експлицитне одредбе по питању третмана трансакција насталих са повезаним правним лицима. Наведени третман трансакција са повезаним лицима је усаглашен са РАТЕЛ-ом.

На основу спроведених уговорених поступака нисмо утврдили ништа што би нас довело у уверење да трошкови и учинци Оператора нису рачуноводствено раздвојени у складу са одредбама Правилника.

У вези са тачком 2. уговорених поступака, Идентификовање аналитичких рачуна на којима треба урадити додатно разлагања, наши налази су следећи:

На основу спроведених уговорених поступака нисмо утврдили ништа што би нас довело у уверење да је на одређеним аналитичким рачунима потребно извршити додатна разлагања.

У вези са тачком 3. уговорених поступака, Оцена валидности примењених кључева за алокацију трошкова, наши налази су следећи:

Приходи од активирања учинака и робе су у обрачуну Оператора означени као општи и расподељени по основу кључа вредност нових набавки опреме по услугама на врсте услуга Оператора. У финансијским извештајима Оператора наведени приход представља приход од активирања сопствених учинака, односно капитализацију зарада запослених који раде на инсталацији, пуштању у погон нове опреме у главним станицама као и на интерном развоју софтвера. У складу са Правилником ови приходи представљају директне приходе трговинских активности предузећа и појединих услуга оператера и за њих се непосредно везују. Обзиром да је Оператор у могућности да прати и обезбеди евиденцију капитализованих зарада по врстама опреме и нематеријалних улагања (пројектима) у чијем су развоју и настали такви трошкови, као и да су трошкови настали у циљу пружања више услуга, алокацију тих трошкова би требало извршити посредно, применом кључа стварних износа капитализованих зарада по врстама услуга Оператора.

На основу спроведених уговорених поступака, изузев наведеног у претходном параграфу, нисмо утврдили ништа друго што би нас довело у уверење да примењени кључеви за алокацију трошкова Оператора нису у узрочно последичној вези са врстом трошка за чију су алокацију коришћени.

ИЗВЕШТАЈ О НАЛАЗИМА ЧИЊЕНИЧНОГ СТАЊА

Руководству Републичке агенције за телекомуникације, Београд (наставак)

У вези са тачком 4. уговорених поступака, Провера детаљних калкулација цене коштања и формирања продајних цена, наши налази су следећи:

Оператор је приликом обрачуна стопе приноса на ангажовану имовину (капитал), користио књиговодствену вредност сопственог капитала предузећа на дан 31. децембра 2009. године. У пракси се уобичајено користи рачуно оптималног учешћа сопственог капитала у односу на укупне изворе средстава сличних предузећа из исте индустрије, уз претпоставку сталности пословања.

Поред претходно наведеног, Правилником је предвиђено да стопа трошкова сопственог капитала обухвата циљну стопу приноса на неризична улагања и адекватну стопу на име пословно-финансијских ризика предузећа. Третман пословно-финансијских ризика имају и други расходи предузећа, односно остали расходи, расходи по основу обезвређења имовине и губици пословања које се обуставља, компензовани истородним приходима, који нису посебно идентификовани и алоцирани на поједине услуге као додаток оперативним трошковима услуга по усаглашеној процедури са РАТЕЛ-ом, у складу са Правилником. РАТЕЛ је одобрено калкулацију цена услуга базирао на одобреној стопи трошкова сопственог капитала, коју је Оператор користио у обрачуна цене коштања и продајних цена за период од 1. јануара до 31. децембра 2009. године који је и био предмет анализе чињеничног стања. Није нам достављена калкулација која подржава наведене чланове Правилника. Најбоља пракса налаже да се трошак сопственог капитала рачуна као збир стопе приноса на неризична улагања и историјског приноса коригованог за бета фактор, увећаног за премију величине и специфичних ризика предузећа.

На основу спроведених уговорених поступака, изузев наведеног у претходна два параграфа, нисмо утврдили ништа друго што би нас довело у уверење да калкулација цене коштања и формирање продајних цена није извршена у складу са захтевима Правилника.

У вези са тачком 5. уговорених поступака, Усаглашеност рачуноводственог раздвајања по сегментима у складу са захтевима МСФИ 8 "Сегменти пословања", наши налази су следећи:

Оператор у својим финансијским извештајима састављеним у складу са прописима Републике Србије није извршио обелодањивања у складу са захтевима МСФИ 8 "Сегменти пословања" обзиром да је реч о компанији чији се капитал и обавезе не котирају јавно на берзи, односно чијим се власничким или дужничким хартијама од вредности јавно не тргује, у ком случају одредбе овог стандарда нису обавезујуће.

Због тога што горе наведени поступци не представљају ни ревизију нити преглед извршен у складу са Међународним стандардима ревизије, односно Међународним стандардима који се примењују на послове прегледа финансијских извештаја, ми не изражавамо никакво уверавање у смислу који подразумевају ти стандарди.

Да смо извршили додатне поступке или да смо извршили ревизију или преглед финансијских извештаја у складу са Међународним стандардима ревизије, односно Међународним стандардима који се примењују на послове прегледа финансијских извештаја, могуће је да бисмо дошли до сазнања и о другим питањима о којима бисмо Вас известили.

ИЗВЕШТАЈ О НАЛАЗИМА ЧИЊЕНИЧНОГ СТАЊА

Руководству Републичке агенције за телекомуникације, Београд (наставак)

Приликом спроведених уговорених поступака, примењени кључеви од стране Оператора за алокацију прихода, имовине и обавеза су потврђени од стране РАТЕЛ-а.

Наш извештај је намењен искључиво за сврхе наведене у првом пасусу овог извештаја и за Вашу информацију. Овај извештај се односи само на исправност и усаглашеност прегледа финансијских података за 2009. годину, који је доставио Оператор са Правилником и не може се проширити на друга питања нити на финансијске извештаје Оператора узете у целини.

Нада Суђић
Партнер
19. август 2010. године

